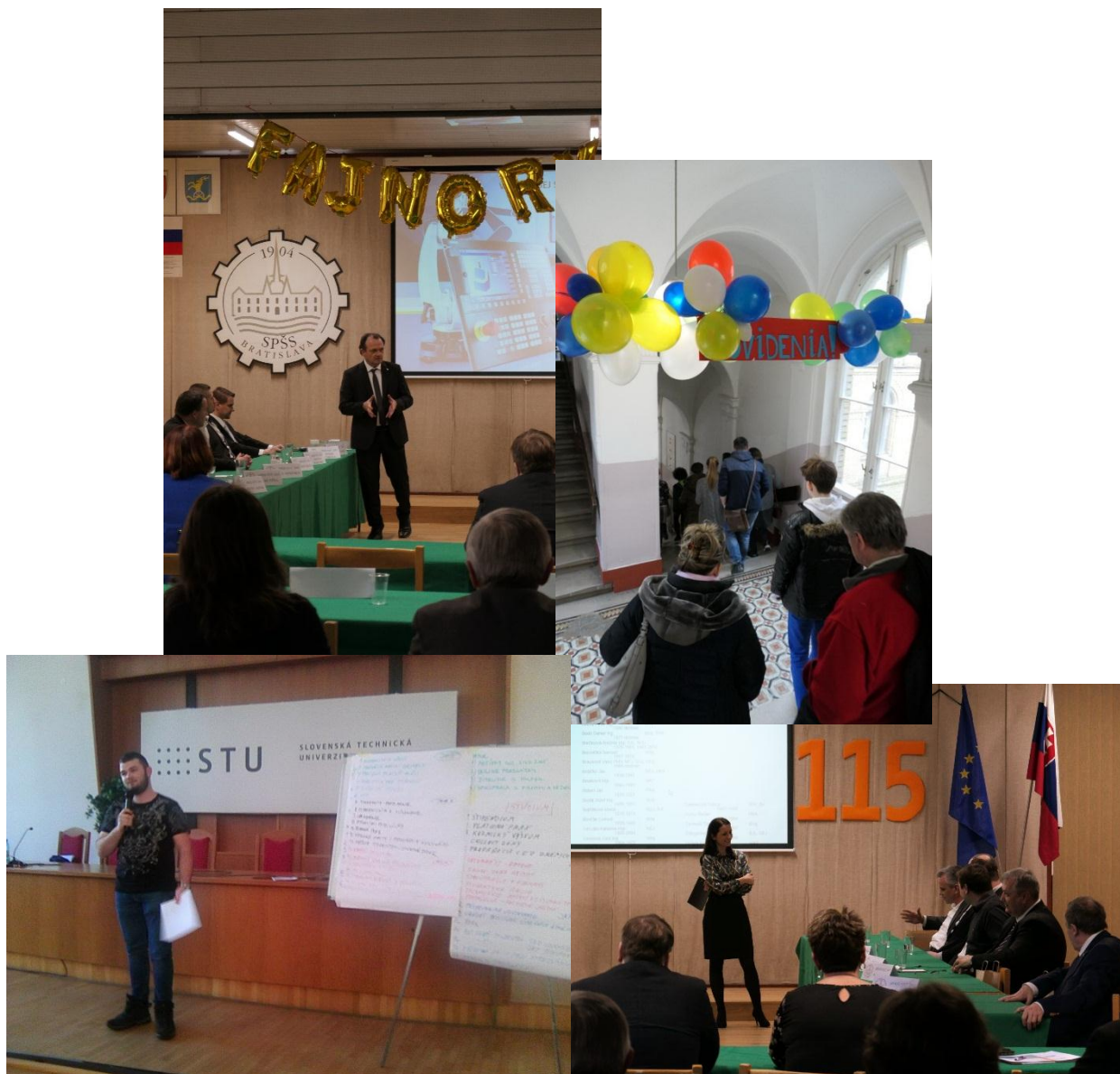

Číslo päť

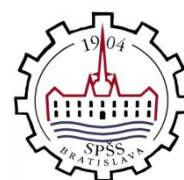
Redakčná rada: Hana Sládkovičová, Lukáš Kollárik, Dávid Blaško, Lukáš Gazdič, Jozef Németh

Autor fotografií: Daniel Labský

Jazyková úprava: Mgr. Darina Skubanová

Grafická úprava: Mgr. Pavel Dolník

SPŠ Strojnícka, Fajnorovo nábrežie, Bratislava, 2019

Obsah

Editoriál	2
Čo sa na Fajnorke udialo alebo novinky z Fajnorke	3
Rozhovor s pánom Ing. Tesárom	5
Nový krúžok pre našich žiakov	7
Žiacka úvaha o slobodnej vôli	7

Milí naši čitatelia,

školský rok sa prehupol do druhej polovice a žiaci štvrtých ročníkov sa onedlho popasujú s maturitnými skúškami. Ako postupne ubúdajú dni, ktoré ešte zostávajú do konca školského roka, tak stále rastie vek Fajnorke, ktorá oslávila už svoje 115. narodeniny. V tomto čísle nášho školského časopisu nájdete, okrem toho, ako prebiehalo toto významné jubileum, aj zaujímavé články o aktivitách na našej škole. Dozviete sa niečo o športovom dni, ktorý naši žiaci, spolu s učiteľským zborom trávajú už tradične v Národnom bowlingovom centre a pozrieme sa, ako vyzerajú Vianoce na Fajnorke. Žiacka školská rada má za úlohy zastupovať záujmy žiakov. Na našej škole je veľmi aktívna a tento rok sa zúčastnila aj stretnutia žiackych školských rád. O tom, ako stretnutie prebiehalo a čo sa bude snažiť školská rada na Fajnorke do budúcnosti zlepšiť, sa môžete dočítať v jednom z našich článkov. Na Fajnorke sa však výrazne zlepšujú aj možnosti pre žiakov, ktorí nevedia čo s voľným časom po poslednom zvonení. Zaujať by ich mohol napríklad nový krúžok zameraný na rozvoj osobnosti a zlepšenie vyjadrovacích schopností. O tomto a mnohom inom sa môžete dočítať na nasledujúcich stranách, ktoré ako dúfame, budú pre vás zaujímavým čítaním, inšpiračným zdrojom a príjemne stráveným časom.

Tak príjemné čítanie, veselú Veľkú noc a nezabudnite našim štvrtákom držať palce pri maturitných skúškach!

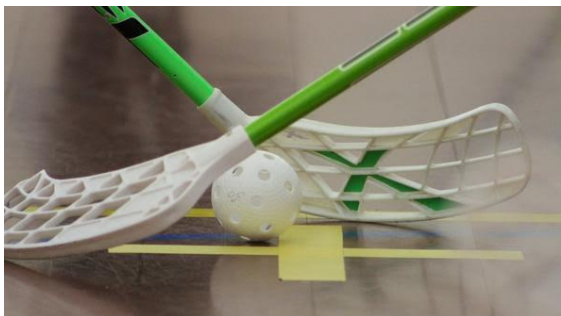
Jozef Németh, IV.A

Čo sa na Fajnorke udialo

Floorballový úspech

Aj naše strojárské hlavy sa venujú športom, vyniknou tiež nie je florball. Chlapci z Fajnorky sa zúčastnili 2-dňového florballového turnaja, ktorý sa uskutočnil na Gymnáziu Jána Papánka. Z osemich timov sa strojár umiestnili na krásnom 3. mieste. Brankárom bol Martin Čimbora z 3.C, ktorý vďaka svojej ohybnosti vychytal jasné gólové príležitosti. Naším chlapcom by sme chceli poďakovať a prajeme im ešte veľa úspechov v reprezentácii na ďalších športových podujatiach.

Lukáš Gazdič, II.A

Bowlingový deň Fajnorákov

Ako každoročne, aj tento rok na sviatok sv. Mikuláša sa žiaci tradične zišli v Národnom bowlingovom centre, aby si zasúťažili. Spolu so žiakmi prišla aj väčšina učiteľov, ktorí sa taktiež zapojili a zrovnali si svoje sily na dráhe s kolkami.

Tentokrát si žiaci mohli zrovať svoje schopnosti v športe, a tak mali výhodu práve tí, ktorí sa venujú športovej aktivite a majú pomenej času na prospešné výsledky v škole. Žiakom taktiež nechýbala veselá nálada, veď kto by nemal radosť z toho, že nemusí sedieť v školskej lavici a môže športovať.

Dávid Blaško, II. A

Mikuláš

Okrem športovania sme si Mikuláša pripomenuli aj tradičnejším spôsobom. V réžii žiackej školskej rady náš mikulášsky sprievod navštevoval triedy a odmeňoval žiakov aj učiteľov sladkosťami, a ako býva zvykom, aj uhlím.

Mgr. Pavel Dolník

Mikuláš s doprovodom na návšteve u pána riaditeľa

Stretnutie žiackych školských rád v BSK

Organizácia Rada mládeže Bratislavského kraja už po druhýkrát usporiadala stretnutie žiackych školských rád. Spolu s predsedníčkou žiackej školskej rady, Dianou Kostkovou, sme sa tohto stretnutia zúčastnili.

Na stretnutí bola na programe aj diskusia s novozvoleným predsedom Bratislavského samosprávneho kraja, Jurajom Drobom. Tento krát na diskusiu prišiel nový riaditeľ odboru školstva Bratislavského samosprávneho kraja - Igor Urbančík.

Stretnutie malo viac častí. Jedna z tém bol aj program „Zlatý Amos“, do ktorej žiaci zo svojich škôl môžu nominovať svojho učiteľa za jeho skutky. Druhou z tém boli aj študentské

voľby, ktoré mňa a Dianu zaujali najviac. Ďalšou z tém bolo aj program Smarta, ktorá ponúka rôzne kurzy na vylepšenie schopnosti členov žiackych školských rád alebo aj program 662, ktorý zahŕňa zlepšenie školských médií a ďalšie rôzne programy pre žiacke školské rady.

Ale nebolo to všetko len o programoch, na začiatku sme každý jeden dostali papierik s rôznymi otázkami, ako napríklad „V čom ťa naplňa žiacka školská rada?“ alebo „Prečo sme sa rozhodli ísť do žiackej školskej rady?“ a potom sme si medzi sebou kládli otázky a zapisovali si odpovede. Keď sme skončili, dali sme sa do skupiniek podľa otázok. Všetci sme si prečítali odpovede a zistili sme, že skoro všetky sa zhodujú. A tam sme zistili, že väčšinou všetci sa zhodujeme v odpovediach. Zo stretnutia sme odchádzali namotivovaní a inšpirovaní skúsenosťami členov žiackych školských rád z iných škôl.

Lukáš Kollárik, II.A

Vianoce na Fajnorke

Pred vianočnými prázdninami sme aj my na Fajnorke oslavovali Vianoce, ktoré boli očarujúce ako každý iný rok. V škole sme mali fajnorácky bazárík, kde každá trieda na škole mala svoj vlastný stánok, pod ktorým sa predávali rôzne dobroty, ktoré študenti upiekli, dokonca v jednom zo stánkov sa predávali aj obrazy. Väčšina stánkov boli veľmi pekne ozdobená, študenti našej školy opäť ukázali svoju kreativitu.

Po bazáríku sa nám prihovoril náš pán riaditeľ v aule školy a vyhlásil aj výsledky z bowlingu, ktoré boli nasledovné:

Kategória chlapci:

1. Kuzník Samuel, I.B
2. Redeky Christopher, II.B
3. Kollárik Lukáš, II.A

Kategória dievčatá:

1. Merková Lenka, II.A
2. Masodiová Sabrina, II.B
3. Kostková Diana, II.C

Najlepší strikeri:

1. Štora Dominik, IV.B
 2. Vadovič Denis, IV.B
- Tým, čo vyhrali, samozrejme gratulujeme.
Hana Sládkovičová, II.A
-

Workshop plný inovácií

Krátko po návrate zo zimných prázdnin sa trieda II.B zúčastnila workshopu zameraného na rozvoj inovatívnych prístupov v práci a učení sa. Žiaci strávili vyučovanie netradične na pôde STU, kde si mohli vyskúšať, ako sa tvoria nové nápady a riešenia. Svoje myšlienky následne odprezentovali pred žiakmi z ostatných zúčastnených škôl a pred zástupcami STU. Zážitky a poznatky z tohto workshopu budú určite hodnotné pre ich budúce počiny.

Mgr. Pavel Dolník

Druháci na pôde STU

Rozhovor s pánom Ing. Tesárom

Pri príležitosti 115-teho výročia našej školy bol zorganizovaný deň absolventov, počas ktorého sa stretlo niekoľko úspešných bývalých študentov, aby sa podelili o svoje skúsenosti z praxe a poradili sa, akým smerom by sa mohlo štúdium na našej škole uberať. Okrem iných sa stretnutia absolventov zúčastnil aj pán Ing. Alexander Tesár, ktorému sme položili pár otázok.

Jubilejné stretnutie absolventov

Skúste porovnať školu za vašich čias so súčasnosťou.

Bol som tu naposledy pred dvomi rokmi, keď sme mali päťdesiate výročie maturity, teda náš ročník a táto priemyslovka mi zostáva pri srdci. Kedysi tu stál pred priemyslovkou obrovský lodný žeriav, ktorý vykladal z lodí a dával to na železnicu. Ten žeriav patrí k imidžu tejto školy a už je preč. Na tých fotografiách, ktoré sme videli počas prezentácie Ing. Peštuku, už nebol, chýbal mi. Postavili ho tam počas vojny a odvtedy tam stále bol.

Budova priemyslovky je nádherná. Ľubo Roman chcel túto budovu obsadiť a spraviť z toho župný úrad, pretože nie je krajšej budovy na nábřeží Dunaja, ako je táto škola.

Aké bolo vaše profesionálne zameranie?

Ja som inžinier. Robil som na aréne Brezno spolu s pánom Kubišom a je to najkrajší drevený zimný štadión na svete.

Vždy sledujem, aká je snehová situácia v Brezne, či tam nenapadlo dva metre snehu a či nehrozí poškodenie haly.

Chodil som po celom svete a náhodou som sa ocitol na najväčšom námornom kanáli na svete, ktorý je na severe Nemecka.

Chodia po ňom najväčšie námorné transporty sveta. Nemecká vláda ma vyzvala, aby som išiel robiť mosty cez tento kanál, ten je 120 metrov dlhý a prechádza cezeň 11 mostov a tie všetky som musel nejakým spôsobom kontrolovať, ošetrovať, navrhovať, atď.

Pôsobil som tam sedem rokov a stále sa tam veľmi rád vraciam a poznatky, čo som tu získal z mechaniky, som tam využil, lebo som mal dočinenia s námorníkmi, totiž každú chvíľu sa tam niečo zrazí a treba tam okamžite statika, ktorý príde, povie, čo treba robiť, opraviť a loď sa musí odpratať.

Niekoľko rokov som pôsobil v Slovenskej akadémii vied, kde sme navrhovali mosty, inžinierske stavby a tieto veci.

Moje profesionálne zameranie je na rozhraní stavbariny a strojariny.

Aké máte spomienky na túto školu?

Jedine pozitívne. Po absolvovaní tejto školy som sa vybral na Stavebnú fakultu STU, odbor oceľové konštrukcie a potom som vyletel do sveta. To aj vy spravíte, len to všetko treba absolvovať. Nie je pravdou, že priemyslovky dávajú slabý základ z matematiky a fyziky. Náš profesor Dubec, ktorý nás učil matematiku, bol známy tým, že prišiel, začal prednášať logaritmy, asi tak polhodinu a zvyšok hodiny bola písomka z toho, čo prednášal.

Samozrejme, každý z nás mal 49 pätiiek po niekoľkých mesiacoch. Nemali sme šancu prejsť, ale Dubec potom bol operatívny a nejako sme si to vyžehlili. Ale dal nám také základy z matematiky, že potom bez problémov sme mohli konkurovať na vysokej škole gymnazistom.

Na tejto škole som absolvoval smer automobilný, odvtedy vo mne zostala nekonečná láska k automobilom. V tom čase, keď sme boli mladí ako vy, mali sme obrovskú zábavu v tom, že sme písali automobilkám s prosbou o prospekty (Mercedes, BMW a

Jaguar), všetci nám posielali prospekty a kto ich mal viac, bol úspešnejší.

Na ktorého učiteľa si spomínate najlepšie?

Bol tu jeden učiteľ, ktorý sa volal profesor Borovička. On bol taký Čechoslovák, hovoril československy, nehovoril veľmi dobre po slovensky, hovoril napríklad: „Chlapci, ideme sa učiť o truhelníku.“

Bol ináč veľmi úžasný a obľúbený, ale taký svojský, strašne sme si z neho ťahovali. Problém nastal, keď sme museli ísť do Maďarska, do Ikarusu na koncoročnú prax, na mesiac a on išiel s nami. Tu na stanici v Bratislave sme nastúpili do vlaku a chlapci, akí sú, však sa poznáme, spôsobili, že Borovičkovi zmizli dva kufre. Vznikla komická situácia, Borovička behal po obsadenom vlaku, po nástupišti, po peróne a hľadal kufre. Nemohli sme odísť, dokonca zašiel za rušňovodičom, aby zostal stáť, kým sa nenájdu jeho kufre a museli sme ich všetci hľadať, až keď sa našli, mohli sme odcestovať. Ale tá jeho vystrašená tvár, to je krásna spomienka.

Pán Ing. Alexander Tesár

Ako by ste motivovali žiakov tejto školy, aby sa učili?

Keď idem prednášať do Škandinávie, prídem pred študentov a poviem im: „Dámy a páni, ideme sa hrať s najdokonalejším materiálom, ktorý je doteraz vo vesmíre zistený, ideme sa

hrať so šedou kôrou mozgovou, ideme riešiť problém“, a to takým spôsobom, že neučíme sa tabuľky alebo normy, ale ideme sa naučiť spôsobu myslenia, ktorý technici musia mať ako vlastný na to, aby riešili problém.

„A na to, aby ste sa toto naučili, som tu ja a budete robiť to, čo vám poviem.“ Ale nenahám ich. Zavolám jedného pred tabuľu, nakreslím most a poviem: „Ako by ste ho počítali?“ On musí sám vymýšľať, ako by to spravil, ja mu pomáham a všetci s ním spolupracujú.

Aj môj otec, ktorý je staviteľom mnohých mostov v Bratislave, predstúpil pred študentov so slovami: „Idem vás naučiť robiť mosty.“ Všetci hneď počúvali a ja k tomu dodávam: „Idem vás to naučiť, aby ste neboli chudobní, aby ste mali luxusné autá, vily, prípadne jachtu a na to, aby ste to mali, potrebujete poznatky, ktoré vám k tomu pomôžu.“

To je najlepšia motivácia. V dnešnej dobe každý chce mať tieto veci a na to, aby to mohol mať, sa musí učiť.

Hana Sládkovičová, II.A

Nový krúžok pre našich žiakov

Na našej škole je možnosť výberu krúžkov pomerne rôznorodá. Žiaci majú napríklad možnosť zdokonaľovať svoje jazykové schopnosti, počítať príklady z matematiky či aktívne relaxovať pri spinningu. Aj keď by sa našlo zrejme len málo žiakov, ktorých ani jedna možnosť ako zmysluplne vyplniť svoj voľný čas nezaujala, v tomto školskom roku pribudol na Fajnorke krúžok, ktorý je nápadne odlišný od ostatných. Spája totiž teoretické vedomosti s praktickým využitím v škole, ale i mimo nej. Ide o krúžok sebarozvoja. Pod vedením pána inžiniera Michala Ondrušku, PhD. sa žiaci učia teóriu správneho ohodnotenia spolužiaka tak, aby nepôsobilo urážlivo, pracujú na svojom neverbálnom vyjadrovaní, postoji a gestikulácii a trénujú,

ako vystupovať pred publikom bez zbytočného strachu a neistoty. Každý, kto má záujem, si môže na jeden a pol minúty vyskúšať, aké to je rozprávať pred publikom na náhodnú tému. Jeho úlohou je presvedčiť ostatných o tom, že sa v danej problematike vyzná a vyvarovať sa možných chýb v reči tela. Sám si po uplynutí času vyberie dvoch ľudí zo skupiny, ktorí mu dajú spätnú väzbu a poradia mu, v čom by sa mal zlepšiť. Na našom poslednom stretnutí nás, na Michalovo pozvanie, poctila svojou prítomnosťou odborníčka na neverbálnu komunikáciu, Martina Nádaská. Ochotne nám poradila, ako pri rozprávaní pôsobiť sebaisto, dôveryhodne a najmä prirodzene. Dala nám aj pár tipov, čo robiť, aby z nás pri rozprávaní opadla nervozita, či aké gestá je v ktorej situácii vhodné používať. Krúžok je zatiaľ len na začiatku svojho vývoja, no už si získal zopár stabilných členov z rôznych ročníkov. Stretávame sa každú stredu poobede v II.C a radi medzi nami privítame každého, kto chce zlepšiť svoje vyjadrovanie a zbaviť sa strachu z neznámeho.

Jozef Németh, IV. A

Slobodná vôľa

Slobodná vôľa má obrovský morálny a etický rozmer, a to si môžeme ilustrovať na jednoduchom príklade.

Predstavte si, že máte dieťa a vaše dieťa zožerie krokodíl...normálne ho rozmetá a dieťa viac nebude dieťaťom, ale len kopa mäsitej hmoty. Určite by ste cítili smútok zo straty dieťaťa, pravdepodobne by ste cítili aj hnev, ale to, čo by ste podľa mňa necítili, je nenávisť voči krokodílovi. Asi by ste nerozmýšľali, ako sa pomstiť, alebo akým krutým spôsobom tohto krokodíla potrestať. Krokodíl je skrátka len krokodíl a robí to, čo každý správny krokodíl, teda žerie a riadi sa svojimi inštinktmi, a tým to končí. Ale stačí, aby sme

krokodíla vymenili za nejakého človeka a všetko toto sa stane relevantným.

Pri ľuďoch čakáme, že okrem svojich inštinktov majú schopnosť voľby. Slobodne sa rozhodnúť či zabiť, nezabiť, ukradnúť, neukradnúť, konať dobro či konať zlo.

Hoci verím, že ľudia majú naozaj schopnosť komplexného rozmýšľania a zvažovania následkov, tieto procesy ale nie sú slobodné. Takže aby nedošlo k nedorozumeniu, netvrdím, že neexistujú procesy v našom mozgu, ktoré nám dovoľujú zvažovať naše činy a ich dôsledky. To, čo tvrdím, je to, že pocit že tieto procesy sú slobodné, je iluzórny. Inak povedané, slobodná vôľa je ilúzia.

Svoju argumentáciu slobodnej vôle často začínam príbehom Charlesa Wickmana. Bol to normálny Američan, psychicky v poriadku, stabilný život, manželka, všetko, ako sa patrí...

Jedného dňa sa ale zobudil, zavraždil svoju matku, manželku, zobral útočnú pušku a na ulici stihol zastreliť ešte asi 30 ľudí. Polícia ho nakoniec zastrelila a pri domovej prehliadke objavila Charlesov denník. Bolo tam napísané, že posledné mesiace trpel bolesťou hlavy a následne návalmi hnevu, ktoré nedokázal kontrolovať. Keďže to bol vzdelaný človek, napadlo mi, že možno sa niečo deje v jeho mozgu. Preto do denníka napísal, že nech mu po smrti preskúmajú mozog. Pitva nakoniec odhalila nádor, ktorý mu tlačil na amigdalú, čo je centrum pre primitívne emócie ako strach, alebo hnev.

Je teda celkom pravdepodobné, že nádor spôsobil všetky tie pocity, ktoré následne vyústili k zabitiu desiatok ľudí.

Sme a robíme presne to, čo máme v hlave. Každá myšlienka a každý pohyb sú odrazom konkrétnej aktivity v našich mozgov.

Nemôžete robiť ani myslieť na nič iné, ako vás predurčuje aktivita vo vašom mozgu. Aby sme lepšie pochopili túto povahu našich činov, skúsme chvíľu porozmýšľať nad IQ človeka.

Pravdepodobne sa zhodneme na tom, že IQ človeka je nejaký konkrétny spôsob, akým pracuje jeho mozog pri riešení nejakého zadania. Tento spôsob fungovania je tvarovaný genetikou a prostredím, ničím iným. Teraz si predstavte, že dostanete úlohu na ktorej vyriešenie potrebujete IQ minimálne 180, no vy máte len 120.

Nech robíte čokoľvek, úlohu nevyriešite. Vaše fungovanie mozgu bude chodiť s odpoveďami alebo „pokusmi o odpoveď“, ktoré sú jednoducho nesprávne. Inými slovami, sme limitovaní fungovaním nášho mozgu a našimi spojeniami, nemáte spojenia, ktoré by mohli prísť so správnou odpoveďou.

Ak nad tým rozmýšľate, akékoľvek rozhodnutie, ktoré robíte, je veľmi podobné úlohe s IQ. Dostanete

zadanie rozhodnúť sa medzi dvomi vecami.

Toto zadanie sa stretne so spojeniami v mozgu, ktoré boli vyformované vašou genetikou, prostredím a z toho dostanete nejaký výsledok.

Tento výsledok priamo vychádza a je limitovaný týmito spojeniami. Ešte raz sa nad tým zamyslime.

V prípade IQ vám mozog generuje nejaké nápady, myšlienky a odpovede. Nemáte žiadnu kontrolu nad tým, aké to budú nápady, aké to budú myšlienky a aké to budú odpovede.

Ak by ste nad tým kontrolu mali, znamenalo by to, že si ľubovoľne môžete meniť výšku IQ, ale to sa nedá.

Keďže v našom vesmíre platí zákon príčiny a následku, každá momentálna aktivita v našom mozgu je spôsobená nejakou príčinou v predchádzajúcom momente a tak isto každá aktivita v súčasnom momente predurčuje aktivitu v tom nasledujúcom, presne ako domino. Každá jedna činnosť, myšlienka musí mať svoju príčinu v minulosti.

Dobrym príkladom je výber mena pre vaše dieťa. Hoci sa to môže zdať ako výber slobodný, v skutočnosti to tak nieje.

Marek Poláček, I. B
